

STANOWISKO

Forum Branżowych Organizacji Gospodarczych w sprawie Polskiej Polityki Energetycznej

Celem polityki energetycznej państwa nakreślonym w Ustawie prawo energetyczne jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju, **wzrost konkurencyjności gospodarki i jej efektywności energetycznej**, a także ochrona środowiska.

Polityka energetyczna winna być opracowywana **zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju kraju**.

1. *Administracyjna kontrola sektora energetycznego w aspekcie planów prywatyzacyjnych Ministerstwa Skarbu Państwa.*

Po zrealizowaniu planów prywatyzacyjnych Ministerstwa Skarbu Państwa działania określone w polityce energetycznej będą realizowane przez komercyjne firmy energetyczne, w warunkach konkurencyjnych rynków paliw i energii lub rynków regulowanych.

Niezwykle istotne jest więc:

- utrzymanie kontroli państwa nad prywatyzowanymi skonsolidowanymi przedsiębiorstwami energetycznymi;
- silna skuteczna regulacja;
- niezależność operatorów systemów przesyłowego i dystrybucyjnych.

W obecnej strukturze organizacyjnej sektora energetycznego i przy nadmiernej sile rynkowej przedsiębiorstw energetycznych, ograniczenie nadzoru państwa doprowadziłoby do niekontrolowanego wzrostu cen energii elektrycznej i ukształtowania praktycznych aspektów funkcjonowania rynku zgodne z interesem jedynie sektora energetycznego. Z tego względu niezwykle istotne jest bieżące monitorowanie wszystkich obszarów rynku energii elektrycznej i eliminowanie przejawów wykorzystywania uprzywilejowanej pozycji przez przedsiębiorstwa energetyczne.

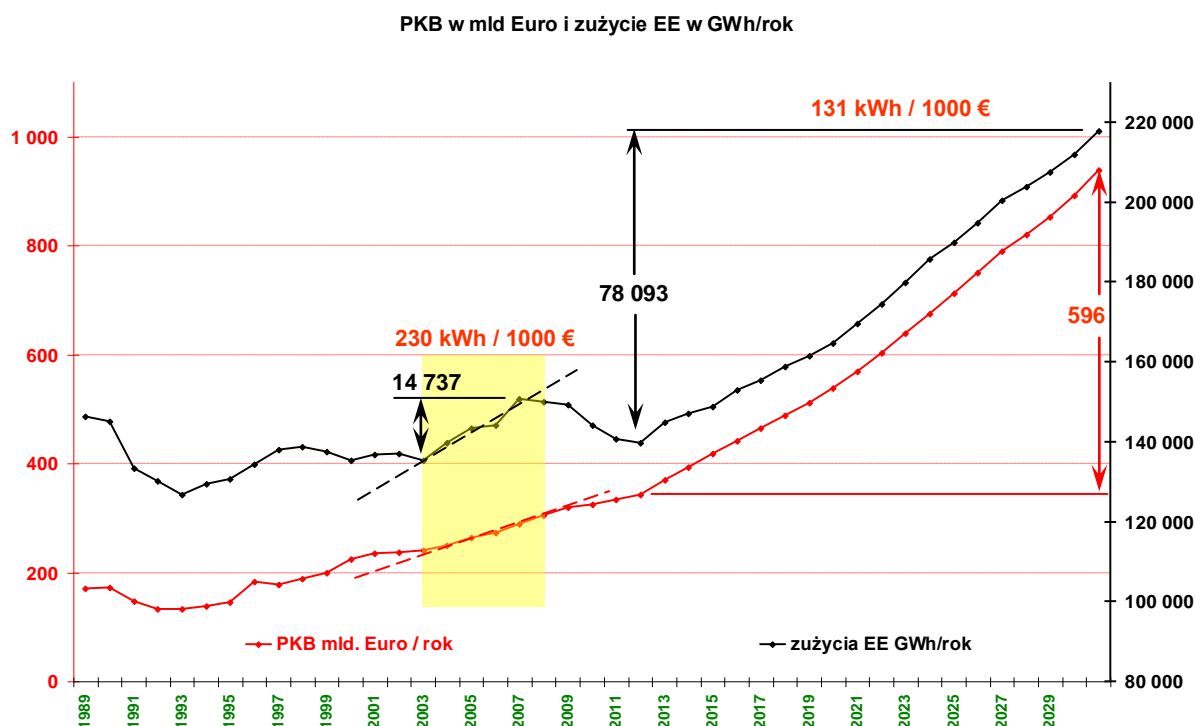
FORUM BRANŻOWYCH ORGANIZACJI GOSPODARCZYCH

2. Poprawa efektywności energetycznej - najważniejszy środek wsparcia bezpieczeństwa energetycznego.

Cele w zakresie poprawy efektywności energetycznej

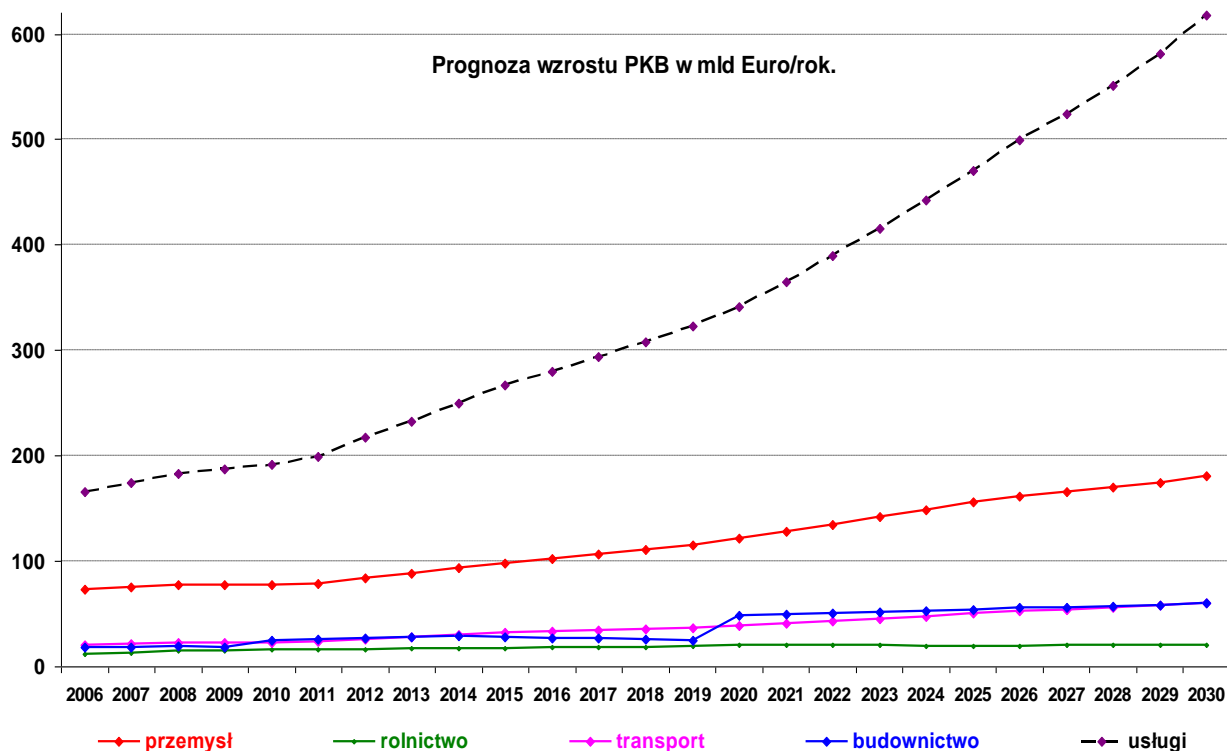
- dążenie do utrzymania **zero energetycznego wzrostu gospodarczego**, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną;
- konsekwentne **zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15**;
- **dwukrotny wzrost do roku 2020** produkcji energii elektrycznej wytwarzanej w technologii wysokosprawnej kogeneracji;
- zwiększenie stosunku średniorocznego zapotrzebowania na energię elektryczną do maksymalnego zapotrzebowania na moc w szczycie obciążenia, co pozwala zmniejszyć całkowite koszty zaspokojenia popytu na energię elektryczną.

W opinii FOEEiG bardzo ambitne założenia dotyczące zero energetycznego wzrostu gospodarczego, nie poparte analizami założenie szybkiego dwukrotnego zmniejszenia energochłonności PKB wymagają weryfikacji.

W latach 2003 do 2008 tempo wzrostu zużycia energii elektrycznej wynosiło 230 kWh/1000€ wzrostu PKB. W latach 2008 do 2013 założono spadek zużycia EE i utrzymanie szybkiego tempa wzrostu PKB, a po roku 2012 założono zwiększenie tempa wzrostu PKB przy zmniejszeniu przyrostu zużycia energii elektrycznej do 131 kWh/1000 €.

FORUM BRANŻOWYCH ORGANIZACJI GOSPODARCZYCH

Jednocześnie prognoza wzrostu PKB wypracowanego przez przemysł zakłada równomierne jego tempo również po 2013 r. Oznacza to iż w założeniu autorów drastyczne zwiększenie kosztów energii elektrycznej nie wpłynie na kondycję polskich firm.

W ocenie FOEEiG energochłonne branże naszego przemysłu bez uruchomienia mechanizmów równoważących skutki polityki klimatycznej UE nie sprostają światowej konkurencji co stanie się przyczyną wzrostu bezrobocia i spadku PKB generowanego przez polski przemysł. Postulujemy rozważenie zastosowania systemu Feed-in Tariff jako najlepszego mechanizmu wsparcia poprawy efektywności końcowego wykorzystania energii.

Działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej

- zastosowanie technik zarządzania popytem (Demand Side Management), stymulowane poprzez zróżnicowanie dobowe stawek opłat dystrybucyjnych oraz cen energii elektrycznej w oparciu o ceny referencyjne będące wynikiem wprowadzenia rynku dnia bieżącego oraz przekazanie sygnałów cenowych odbiorcom z pomocą zdalnej dwustronnej komunikacji z licznikami elektronicznymi.

Warunkiem skuteczności mechanizmów zarządzania popytem jest istotne zróżnicowanie stawek opłat dystrybucyjnych i cen energii elektrycznej:

- dla odbiorców nie korzystających z zasady TPA, w cennikach Sprzedawców z Urzędu;
- dla odbiorców korzystających z zasady TPA w ofertach rynkowych przedsiębiorstw obrotu w okresie doby, tygodnia czy pory roku.

Poziom tego zróżnicowania winien odzwierciedlać zwiększony koszt energii elektrycznej wynikający zarówno z pokrywania zapotrzebowania szczytowego przez źródła o wyższych kosztach produkcji, jak i kosztów utrzymania szczytowych źródeł wytwórczych.

FORUM BRANŻOWYCH ORGANIZACJI GOSPODARCZYCH

Wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii.

Przez bezpieczeństwo dostaw paliw i energii rozumie się zapewnienie stabilnych dostaw paliw i energii na poziomie gwarantującym zaspokojenie potrzeb krajowych i **po akceptowanych przez gospodarkę i społeczeństwo cenach**, przy założeniu optymalnego wykorzystania krajowych zasobów surowców energetycznych oraz poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw ropy naftowej, paliw ciekłych i gazowych.

Ważnym elementem polityki energetycznej w tym obszarze winno być skuteczne tworzenie warunków do rozwoju energetyki rozproszonej, w szczególności energetyki przemysłowej opartej o źródła odnawialne i kogeneracyjne.

Węgiel kamienny, podstawowe paliwo do produkcji energii elektrycznej w Polsce.

Obawy FOEEiG budzi możliwość wprowadzenia zmian organizacyjnych i strukturalnych łącznie z możliwością tworzenia grup kapitałowych na bazie spółek węglowych i spółek energetycznych.

Konsolidacja pionowa przedsiębiorstw energetycznych zablokowała rozwój Rynku EE i spowodowała nieuzasadniony wzrost cen. Rodzi się pytanie o skutki jakie przyniesie połączenie przedsiębiorstw energetycznych i surowcowych dla cen energii, paliw i pozycji rynkowej odbiorców. Z pewnością spowoduje to dalsze problemy z kontrolą rzeczywistych kosztów generowanych przez poszczególne podmioty w ramach skonsolidowanych grup. Trzeba sobie odpowiedzieć na pytanie, czy polski sektor energetyczny ma docelowo funkcjonować na zasadach rynkowych (a jeśli tak to powiększanie grup energetycznych jest nieuzasadnione), czy też stworzymy strukturę znaną z historii jako Ministerstwo Górnictwa i Energetyki, z tą różnicą że tym razem jej formą organizacyjną będzie nastawiona na maksymalizację zysków Spółka Akcyjna.

W takim przypadku administracja państwowa musi wziąć odpowiedzialność za kształtowanie poziomu cen energii elektrycznej i paliw.

Wytwarzanie i przesyłanie energii elektrycznej oraz ciepła.

budowa szczytowych źródeł energii elektrycznej, wymaganych ze względu na bezpieczeństwo pracy systemu elektroenergetycznego;

Na pogorszenie bezpieczeństwa pracy systemu elektroenergetycznego istotny wpływ ma rozwój energetyki wiatrowej, w której upatruje się szansę realizacji międzynarodowych zobowiązań Polski w zakresie produkcji energii odnawialnej.

Dla pełnej oceny skutków generowanych przez energetykę wiatrową dla KSE, a więc i dla odbiorców energii elektrycznej, niezbędna jest odpowiedź na pytania:

- jakie potrzeby w zakresie budowy nowych szczytowych mocy wytwórczych generuje planowany rozwój energetyki wiatrowej w kolejnych latach realizacji Polityki Energetycznej;
- jaki jest poziom kosztów z tym związanych.

Nałożenie na operatorów sieciowych obowiązku opracowania planów rozwoju sieci przesyłowej i dystrybucyjnej, ze szczególnym wskazaniem preferowanych lokalizacji nowych mocy wytwórczych oraz kosztów ich przyłączenia. Plany rozwoju sieci i lokalizacji mocy wytwórczych będą publikowane i uaktualniane nie rzadziej niż raz na rok.

FORUM BRANŻOWYCH ORGANIZACJI GOSPODARCZYCH

Art.16 pkt.1 Ustawy Prawo Energetyczne zobowiązuje przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłem lub dystrybucją paliw i energii elektrycznej do sporządzania planów rozwoju na okresy nie krótsze niż 3 lata. Plany te muszą uwzględniać miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz kierunki rozwoju gmin.

Spółki dystrybucyjne zawsze miały a operatorzy sieci przesyłowych i dystrybucyjnych przejęli obowiązek rozbudowy swoich sieci stosownie do zmieniających się potrzeb odbiorców. Obecne problemy z infrastrukturą sieciową wynikają z faktu iż obowiązków tych nie realizowano. Należy więc określić metody ich skutecznego egzekwowania zarówno przez URE jak i jednostki samorządu terytorialnego.

Realizacja inwestycji w infrastrukturę sieciową mogłaby następować poprzez zawieranie umów pomiędzy Prezesem URE a przedsiębiorstwem energetycznym, dotyczących rozbudowy sieci elektroenergetycznych w zamian za środki pozyskiwane w taryfach. Byłaby to nowa prawna forma działania administracji oparta na swoistej umowie administracyjnoprawnej zawieranej pomiędzy organem regulacyjnym a przedsiębiorstwem sieciowym (OSP lub OSD), która określałaby wzajemne zobowiązania stron porozumienia.

Na mocy takiego „porozumienia regulacyjnego” przedsiębiorstwo energetyczne byłoby zobowiązane się do dokonania określonych inwestycji w infrastrukturę sieciową, a w zamian organ regulacyjny zapewniłby przedsiębiorstwu niezbędne środki pozyskiwane poprzez określony poziom stawek w taryfach dystrybucyjnej lub przesyłowej przez określony czas. Zatem porozumienie regulacyjne spełniałoby funkcję gwarancyjną - zapewniałoby, że dana inwestycja w infrastrukturę sieciową zostanie zrealizowana w określonym czasie i gwarantowało przedsiębiorstwom sieciowym większą stabilność działania na rynku i prowadzenia inwestycji. W związku z tym kluczowym elementem takiego porozumienia byłaby oczywiście sankcja za nieprzestrzeganie jego postanowień.

Odtworzenie i wzmocnienie istniejących oraz budowa nowych linii elektroenergetycznych, w szczególności umożliwiających wymianę transgraniczną energii z krajami sąsiednimi.

Rozwój połączeń transgranicznych we wszystkich kierunkach ma dla rozwoju polskiego konkurencyjnego rynku energii elektrycznej fundamentalne znaczenie. Dla polskiego przemysłu niezwykle istotne jest odtworzenie i modernizacja istniejących, oraz budowa nowych połączeń transgranicznych z Ukrainą, Białorusią i Obwodem Kaliningradzkim. Aktualnie możliwości takie są ograniczone. Prywatne firmy obrotu prowadzą obrót energią ze wschodem, wykorzystując własne połączenia (*linia Wólka Dobryńska – energia z Białorusi i linia Zamość – energia z Ukrainy*).

W obu tych państwach zostały wydzielone jedynie pojedyncze generatory do pracy synchronicznej z polskim systemem energetycznym. W sumie liniami tymi można przesłać moc rzędu 250 MW.

Więszą ilość energii ze wschodu można zakupić przez wykorzystanie linii 750 KV Widelka i 220 KV Białystok – Roś (*którą można i trzeba przebudować na napięcie 400 KV*). Istnieje również możliwość budowy linii elektroenergetycznej do Kaliningradu (*na bazie linii Mamonowo – Braniewo*), gdzie Rosjanie budują duże źródła mocy.

Realizacja wymienionych zamierzeń zapewni Polsce: poprawę bilansu energetycznego, energię elektryczną bez kosztów limitów CO₂, zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego oraz

FORUM BRANŻOWYCH ORGANIZACJI GOSPODARCZYCH

wprowadzenie realnej konkurencji w wytwarzaniu.

Działania na rzecz rozwoju wykorzystania OZE

FOEEiG postuluje utrzymanie mechanizmów wsparcia dla prowadzących działalność przedsiębiorstw energetycznych (poprzez system zielonych certyfikatów). Instrument ten należy jednak skorygować poprzez wyłączenie możliwości finansowania źródeł istniejących w momencie jego wprowadzenia, w szczególności dużych elektrowni wodnych oraz o mocach gwarantujących ich komercyjną opłacalność (za wyjątkiem farm wiatrowych).

Wzrastający udział energii odnawialnej w zużywanej przez Odbiorcę Końcowego energii elektrycznej przy obowiązującym systemie zielonych certyfikatów, podniesie poziom kosztów energii na tyle, że większość polskich produktów utraci trwale konkurencyjność.

FOEEiG proponuje przeprowadzenie pełnej analizy obowiązującego systemu wsparcia finansowego dla produkcji energii odnawialnej.

Wynikiem analizy powinna być modelowa optymalizacja (*minimalizacja*) kosztów ponoszonych przez Odbiorców, przy jednoczesnym bezpieczeństwie zwrotu środków z zainwestowanego kapitału.

Podstawowym typem wsparcia wytwarzania energii z OZE w UE jest **system stałych cen** (Feed-in Tariff). Jego funkcjonowanie opiera się na stosowaniu specjalnych, preferencyjnych cen zakupu energii z OZE, które ukierunkowane są na wsparcie danej technologii wytwarzania energii odnawialnej. Najważniejsze cechy konstrukcji systemu Feed-in Tariff są następujące:

- ceny zwykle są gwarantowane na dłuższy okres czasu (z reguły od 10 do 20 lat);
- stosowanie stawki degresywnej (z upływem czasu wsparcie dla danej technologii maleje, tzw. taryfa schodkowa).

Zastosowanie taryf schodkowych ma na celu odzwierciedlenie stopnia upowszechniania oraz zmniejszenia kosztów produkcji z danej technologii;

- taryfy zawierające ceny gwarantowane ustalane są przez organ regulacyjny i przyznawane wytwórcom energii z określonych źródeł energii odnawialnej.

Wśród krajów UE, a zwłaszcza krajów „starej Unii”, system Feed-in Tariff jest najczęściej wykorzystywanym systemem wsparcia. Obowiązuje on w następujących państwach członkowskich: w Niemczech, Austrii, Luksemburgu, Hiszpanii, Francji, Danii, Portugalii, Grecji, Holandii, Irlandii, Czechach, Estonii, Słowenii, Rumunii, Bułgarii oraz na Węgrzech, Litwie i Słowacji.

W przeciwieństwie do systemu świadectw pochodzenia, system stałych cen jest znacznie prostszy w funkcjonowaniu – ustalenie w taryfie ceny za energię odnawialną gwarantuje jej producentom z góry określony zysk. Tak wysoki stopień przewidywalności sprzyja planowaniu inwestycji w odnawialne źródła energii, ułatwia także jej kredytowanie. W porównaniu do systemu zielonych certyfikatów, Feed-in Tariff charakteryzuje się także niższymi kosztami związanymi z jego funkcjonowaniem i zarządzaniem.

Zasadnicza różnica pomiędzy tymi dwoma systemami polega na ukierunkowaniu wsparcia – system zielonych certyfikatów nie różnicuje poszczególnych źródeł odnawialnych i wszystkie traktuje tak samo bez względu na ich specyfikę, stopień rozwoju, lokalizację i koszty. Natomiast system stałych cen, dzięki różnorodności stawek taryfowych, udziela zróżnicowanego wsparcia dostosowanego do danej technologii, stosowanego paliwa, warunków geograficznych, wielkości instalacji, itd.

Utrzymanie zasady zwolnienia z akcyzy energii pochodzącej z OZE.

FORUM BRANŻOWYCH ORGANIZACJI GOSPODARCZYCH

w obecnym stanie prawnym zakłady przemysłowe nie mają możliwości korzystania ze zwolnienia kupowanej energii produkowanej w OZE z podatku akcyzowego, pomimo iż Ustawa o podatku akcyzowym daje im takie prawo...

Rozwój konkurencyjnych rynków - mechanizm konkurencji jako główny środek kształtowania cen energii.

Warunkiem wprowadzenia w Polsce rzeczywiście konkurencyjnego rynku energii elektrycznej jest poddanie przedsiębiorstw energetycznych międzynarodowej konkurencji. Nie będzie to możliwe bez rozbudowy połączeń transgranicznych ze wszystkimi sąsiadami, oraz stworzenia możliwości formalnych i technicznych prowadzenia skutecznego handlu energią elektryczną z zagranicą przez wszystkich uczestników rynku energii na prostych i niedyskryminujących zasadach. Do tego czasu realnej konkurencji na rynku energii nie będzie, i z tego powodu musi on podlegać wnikliwemu nadzorowi urzędów i administracji państwowej, które winny wziąć odpowiedzialność za równowagę interesów odbiorców i przedsiębiorstw energetycznych. Doskonalenie jedynie struktury obrotu hurtowego i detalicznego oraz tworzenie transparentnych mechanizmów kształtowania cen jakkolwiek konieczne i oczekiwane przez odbiorców, są same w sobie niewystarczające.

Nałożenie na operatora sieci przesyłowej obowiązku wdrożenia nowej architektury rynku energii elektrycznej poprzez:

- wprowadzenie rynku dnia bieżącego;
- rynku rezerw mocy;
- rynku praw przesyłowych;
- rynku zdolności wytwórczych;
- mechanizmu zarządzania usługami systemowymi i generacją wymuszoną,

w tak szerokim zakresie oceniamy jako przedwczesne.

Rynek dnia bieżącego winien być wdrożony jak najszybciej. Za możliwe uznajemy również wprowadzenie rynku rezerw mocy, jednak jedynie pod nadzorem przez Prezesa URE.

Wprowadzenie kolejnych rynków doprowadzi naszym zdaniem do dalszej komplikacji procedur rynkowych i mechanizmów rozliczeń. Stworzy również warunki do kolejnego niekontrolowanego wzrostu kosztów energii w obszarze usług przesyłowych i dystrybucyjnych.

RÓWNOWAŻENIE INTERESÓW przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców energii.

W sytuacji, kiedy przedsiębiorstwa energetyczne zostały skonsolidowane pionowo w cztery silne, sprawne, merytorycznie doskonale przygotowane organizacje, odbiorcy energii nie są w stanie samodzielnie równoważyć ich siły rynkowej. Muszą uzyskać wsparcie urzędów państwowych: URE i UOKiK.

Uruchomienie mechanizmów stanowienia cen na zasadach w pełni rynkowych, wymaga spełnienia całego szeregu warunków wstępnych, między innymi uzyskania przez (przynajmniej dużych) odbiorców energii elektrycznej bezpośredniego dostępu do rynków hurtowych i otwarcia polskiego rynku energii elektrycznej na międzynarodową konkurencję.

FORUM BRANŻOWYCH ORGANIZACJI GOSPODARCZYCH

Ceny energii winny podlegać ciągłemu monitorowaniu przez Prezesa URE i Prezesa UOKiK, a w razie stwierdzenia naruszania konkurencyjnych zasad ich stanowienia winny być administracyjnie regulowane. Bardzo dobrym przykładem współistnienia wolnego rynku i regulacji, są rozwiązania stosowane w usługach telekomunikacyjnych. Warunkiem koniecznym stabilizacji cen i ich długofalowej przewidywalności jest również faktyczna niezależność i neutralność operatorów:

- OSP;
- OSD.

KLUCZOWA ROLA OSP dla kontrolowania kosztów funkcjonowania KSE.

W ostatnim czasie pojawiło się cały szereg propozycji zmian zasad funkcjonowania Rynku Energii Elektrycznej, które zdaniem ich autorów mają wprowadzić w obszar przesyłu i dystrybucji rynkowe zasady wyceny oparte o tzw. marginalną cenę lokalizacyjną (*MCL*) zawierającą:

- marginalny koszt wytworzenia energii (*wynikający z kosztów zmiennych*);
- marginalny koszt strat przesyłowych;
- marginalny koszt ograniczeń przesyłowych.

Wprowadzeniu *MCL* miałyby towarzyszyć wprowadzenie kolejnych rynków: praw przesyłowych, rezerw mocy czy rynku zdolności wytwórczych.

FOEEiG stoi na stanowisku iż skala zmian jakim poddany został polski rynek energii elektrycznej w ostatnim czasie jest tak znacząca, iż wprowadzanie nowych musiałoby mieć głębokie uzasadnienie.

Jesteśmy zdania, iż obowiązujący obecnie model oparty o niezależność OSP, który kupuje od wytwórców usługi systemowe i energię niezbędną do likwidacji ograniczeń systemowych, i który kontrolowany jest przez Prezesa URE zatwierdzającego taryfę OSP i jego IRiESP, doskonale się sprawdza i nie wymaga modyfikacji.

Rachityczny dotąd konkurencyjny rynek energii elektrycznej oparty o fundamentalną zasadę TPA (*dostępu stron trzecich do sieci*) po wielu latach stagnacji, dzięki aktywności odbiorców i względnej stabilizacji zasad jego funkcjonowania, zaczyna się powoli rozwijać.

Tendencję tę może jednak zatrzymać próba wprowadzenia głębokich zmian strukturalnych w opłatach przesyłowych.

Dotyczy to w szczególności propozycji wprowadzenia opłat przesyłowych węzłowych, które naszym zdaniem pogłębią jedynie dysproporcje w rozwoju poszczególnych regionów naszego kraju, skomplikują wystarczająco trudne dla odbiorców końcowych procedury rynkowe oraz wstrzymają rozwój konkurencyjnego rynku energii elektrycznej.

Obrót energią.

- a) giełdy towarowe, Rynki regulowane;
  - działający w sposób stały system obrotu instrumentami finansowymi dopuszczonymi do tego obrotu, zapewniający inwestorom powszechny i równy dostęp do informacji rynkowej w tym samym czasie przy kojarzeniu ofert nabycia i zbycia instrumentów finansowych, oraz jednakowe warunki nabywania i zbywania tych instrumentów, zorganizowany i podlegający nadzorowi właściwego organu na zasadach określonych w przepisach ustawy, jak również uznany przez państwo członkowskie za spełniający te warunki, i wskazany Komisji Europejskiej jako rynek regulowany;

FORUM BRANŻOWYCH ORGANIZACJI GOSPODARCZYCH

- Obecnie wymogi te spełnia w Polsce jedynie Towarowa Giełda Energii S.A. (*TGE*);
  - FOEEiG traktuje rozwój rynków regulowanych jako szansę na wprowadzenie na polski rynek transparentnych zasad obrotu energią elektryczną i w konsekwencji warunków do pełnego uwolnienia obrotu;
  - **FOEEiG postuluje w tym zakresie zwiększenie wolumenu obowiązkowej realnej sprzedaży energii elektrycznej za pośrednictwem giełdy towarowej i rynków regulowanych do minimum 20%.**
- b) Internetowe platformy obrotu energią elektryczną;
- zespół środków organizacyjnych i technicznych umożliwiających obrót energią elektryczną za pomocą sieci internetowej przez bezpośrednie kojarzenie ofert kupna lub sprzedaży energii elektrycznej;
  - **FOEEiG deklaruje chęć wzięcia udziału w pracach nad Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, które określa zasady i sposób funkcjonowania internetowych platform obrotu energią elektryczną;**
- c) Otwarte Przetargi organizowane przez przedsiębiorstwa energetyczne;
- **FOEEiG deklaruje chęć wzięcia udziału w pracach nad Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, które określa zasady i sposób organizowania otwartych przetargów na obrót energią elektryczną;**
- d) Otwarte Przetargi organizowane przez odbiorców energii;
- **FOEEiG będzie propagować wśród swoich członków udział w tej formie obrotu energią elektryczną;**
- e) Rynek Kontraktów Bilateralnych
- niezorganizowany, bez struktury, bez ram i procedur, konsolidacja pionowa skutecznie wyłączyła w tym segmencie rynku zasadę swobodnej konkurencji, aktualnie jedyna możliwość kontroli nad nim to nadzór właścicielski ze strony skarbu państwa;
  - **FOEEiG traktuje ten segment obrotu jako ważną formę realizacji zapotrzebowania na energię elektryczną.**
- f) Rynek dnia bieżącego
- rynek winien być wprowadzony równoległe z Rynkiem bilansującego dnia bieżącego, i służyć do korygowania pozycji kontraktowej w dobie n.
- g) Rynek techniczny – „bilansujący” czasu rzeczywistego;
- scentralizowany rynek energii Czasu Rzeczywistego prowadzony przez OSP, zorganizowany, zinstytucjonalizowany, z infrastrukturą dla potrzeb komunikacji, wymiany informacji i transmisji danych, umożliwia ostateczne bilansowanie 15-minutowe, minutowe i sekundowe zapotrzebowania z produkcją energii elektrycznej, zapewnienia bezpieczeństwa bilansowania poprzez automatyczny dostęp do szybkich rezerw i manualny do rezerw uruchamianych w dłuższych horyzontach czasowych;
  - **FOEEiG postuluje jak najszybsze wprowadzenie Rynku Bilansującego Dnia Bieżącego umożliwiającego zgłaszanie do realizacji Umów Sprzedaży Energii Elektrycznej na 2 godziny przed fizyczną realizacją dostaw energii;**
  - **FOEEiG postuluje wprowadzenie możliwości zawierania kontraktów pomiędzy**

FORUM BRANŻOWYCH ORGANIZACJI GOSPODARCZYCH

uczestnikami RB po fizycznej realizacji dostaw energii elektrycznej w dobach „n”, „n+1” i „n+2”, w zakresie energii niezbilansowanej w dobie „n”. W efekcie nastąpi zmniejszenie obrotów na RB, ograniczenie jego kosztów ponoszonych przez uczestników rynku energii a mechanizm bilansujący przestanie funkcjonować jako okazja do korzystnego domykania pozycji kontraktowej;

– FOEEiG postuluje prowadzenie rozliczeń na rynku bilansującym według cen ofertowych wytwórców.

- a) **Uproszczenie handlu międzynarodowego poprzez połączone aukcje na sprzedaż energii i zdolności przesyłowych.**

Rynek detaliczny (odbiorcy końcowego).

- a) **docelowo** obszar regulowany winien obejmować jedynie działalność sieciową (*operatorską*), natomiast działalność wytwórcza i cały obszar obrotu energią elektryczną będzie odbywał się na rynku konkurencyjnym;
- b) **obszar Rynku Energii** będzie podlegał regulacji w zakresie Rynku Czasu Rzeczywistego Zarządzania Ograniczeniami Systemowymi poprzez zatwierdzone przez Prezesa URE Instrukcje Ruchu i Eksploatacji Sieci rozumianej jako opis zasad jego funkcjonowania (*zestaw procedur lub opis zatwierdzany przez Regulatora lub organ nadzorujący RE*);

Procedura zmiany sprzedawcy.

- wprowadzenie na obszarze Polski jednolitej procedury zmiany sprzedawcy;
- przeniesienie maksymalnej liczby kroków do wykonania na nowego sprzedawcę;
- zobowiązanie OSD do zamieszczania procedur zmiany sprzedawcy na swoich stronach internetowych;
- implementacja postanowień Trzeciego Pakietu Energetycznego w przedmiocie procedury zmiany sprzedawcy, tj.:
  - ograniczenie czasu trwania procedury zmiany sprzedawcy do 3 tygodni;
  - bilans zamknięcia konta – 6 tygodni po dokonaniu zmiany sprzedawcy;
  - prawo zawierania umów z kilkoma dostawcami (*wyeliminowanie klauzul wyłączności*);
  - prawo do nie dyskryminującego zakupu energii od dostawcy z innego państwa członkowskiego;
  - prawo nieodpłatnego dostępu do danych pomiarowych odbiorcy dla innych dostawców za zgodą odbiorcy;
  - wprowadzenie systemu inteligentnego opomiarowania.

Działanie 5.5.

Optymalizacja warunków prowadzenia działalności w kraju przez odbiorców energochłonnych dla zapobieżenia utraci konkurencyjności ich produktów sprzedawanych na rynkach światowych.

Przygotowanie zmian w prawie mających na celu zapobieżenie pogarszającej się konkurencyjności przedsiębiorstw energochłonnych poprzez:

- **obniżenie akcyzy na energię elektryczną dla odbiorców energochłonnych**

FORUM BRANŻOWYCH ORGANIZACJI GOSPODARCZYCH

- redukcję innych czynników kosztotwórczych związanych z kosztem energii.

Propozycje oczekiwanych przez Zakłady Energochłonne rozwiązań systemowych łagodzących obciążenia podatkowe wynikające z krajowej polityki energetycznej, i harmonizujących polskie przepisy w tym zakresie z rozwiązaniami stosowanymi w innych krajach Unii Europejskiej.

Zgodnie z Dyrektywą Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej „Zakład energochłonny” oznacza jednostkę gospodarczą, w której koszty nabycia produktów energetycznych i energii elektrycznej wynoszą przynajmniej **3,0%** wartości produkcji lub krajowy należny podatek energetyczny wynosi przynajmniej **0,5%** wartości dodanej.

Zakłady przemysłowe spełniające te warunki w krajach UE-15 korzystają z całego szeregu rozwiązań ograniczających koszty wynikające z polityki energetycznej. Polscy producenci, pomimo iż w/w wskaźniki przekraczają wielokrotnie (*odpowiednio 7 do 30% udziału kosztów energii w wartości produkcji i nie mniej niż 2% udziału podatku energetycznego w wartości dodanej*) takich możliwości nie mają.

1. Podatek akcyzowy od energii elektrycznej:

Postulaty

- zwolnić energię elektryczną zużywaną w procesach elektrolitycznych, metalurgicznych i mineralogicznych z podatku akcyzowego;
- zmniejszyć stawki podatku akcyzowego od pozostałej energii elektrycznej zużywanej przez Zakłady Energochłonne do 0,5 €/MWh.

UZASADNIENIE:

Dyrektywa Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej przewiduje zwolnienia, ograniczenia i określa metody obniżenia opodatkowania energii:

- w Art.2 pkt.4 daje możliwość całkowitego zwolnienia energii elektrycznej stosowanej w procesach energochłonnych z podatku akcyzowego;
- w Art.6 umożliwia państwom członkowskim przyznawanie zwolnień lub obniżki w poziomach opodatkowania bezpośrednio, poprzez zróżnicowaną stawkę albo poprzez refundowanie opodatkowania;
- w Art. 17 pkt.2 daje państwom członkowskim możliwość stosowania obniżki podatku dotyczącego energii elektrycznej dla zakładów energochłonnych.

Z możliwości tych korzystają inne kraje Unii Europejskiej.

2. Obowiązkowy zakup kolorowych certyfikatów:

Postulat.

- zredukować, dla Zakładów energochłonnych, wolumen obowiązkowego zakupu praw majątkowych do świadectw pochodzenia dla energii z OZE i z kogeneracji współczynnikiem $k_{OK} = 0,1$.

UZASADNIENIE:

Koszty wynikające z obowiązkowego zakupu kolorowych certyfikatów stanowią z roku na rok coraz większe obciążenie. Nośnikiem opłaty jest zużywana energia elektryczna co powoduje iż jest ona

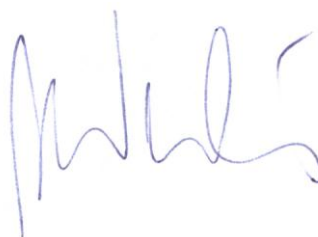
FORUM BRANŻOWYCH ORGANIZACJI GOSPODARCZYCH

szczególnie dotkliwa dla Zakładów energochłonnych. Różne metody ograniczania kosztów wspierania energetyki odnawialnej dedykowane przedsiębiorstwom o dużej energochłonności produkcji stosują inne kraje Unii Europejskiej.

W UE-15 firmy energochłonne które są naszymi konkurentami płacą za energię elektryczną o ponad połowę mniej niż pozostali odbiorcy. Przykładowo: w Niemczech jest to około 40% a w Hiszpanii 31%.

W Polsce aktualna polityka energetyczna nie różnicuje dużych energochłonnych odbiorców przemysłowych od małych czy nawet komunalnych. Powoduje to że energochłonne branże polskiego przemysłu tracą konkurencyjność w stosunku do swoich unijnych odpowiedników. Tylko wprowadzenie kompleksowych systemowych rozwiązań zmniejszających obciążenia polskich Zakładów energochłonnych z tytułu: podatku akcyzowego od energii elektrycznej, obowiązkowego zakupu kolorowych certyfikatów i opłat przesyłowych, doprowadzi do wyrównania warunków w jakich prowadzą one swoją działalność, z posiadanymi już przez Unijną konkurencję. Zastosowanie tylko jednej z prezentowanych propozycji nie da zamierzonego efektu.

Prezentowana problematyka nabiera szczególnego znaczenia w sytuacji, gdy ceny energii elektrycznej „czarnej” w krajach Unii Europejskiej spadają, natomiast w Polsce rosną. Już obecnie są one wyższe niż np. w Niemczech.

Andrzej Werkowski

Przewodniczący III Kongresu

Forum Branżowych Organizacji Gospodarczych